

HANASAARI
HANAHOLMEN
HANASAARI

tilat ja niiden nimikkohenkilöt
personerna bakom namnen
the persons behind the names

Pohjakerros
Bottenvåningen
Ground floor

Astrid
Aleksis
Cornelis
Elias
Ellen
Edith
Reino

Astrid Lindgren
Aleksis Kivi
Cornelis Vreeswijk
Elias Lönnrot
Ellen Key
Edith Södergran
Reino Helismaa

Yläkerta
Övre våningen
First floor

Johannes
Selma
Solveig
Stig
Tage
Katri

Johannes Virolainen
Selma Lagerlöf
Solveig von Schoultz
Stig Dagerman
Tage Danielsson
Katri Vala

3. kerros
2 trappor upp
Second floor

Lina

Lina Sandell

Johannes Virolainen

1914–2000

Johannes Virolainen, s. 31.1.1914 Viipurin maalaiskunnassa, k. 11.12.2000 Lohjalla, oli keskustalainen poliitikko, kansanedustaja 1945-1981 ja 1987-1991, pääministeri 1964-1966, useasti ministeri mm. ulkoministeri ja valtiovarainministeri. Urho Kekkosen ohella vaikutusvaltaisimpia ja värikkäimpiä Suomen sodanjälkeisen politiikan keskustanimiä

Opetusministerinä Johannes Virolainen ajoi ponnekkasti suomalais-ruotsalaisen kulttuurikeskuksen toteuttamista, ja onnistui saattamaan päätökseen keskustelun kulttuurikeskuksen sijainnista hankkimalla tarkoitusta varten valtiolle **Hanasaaren**, jonka puolestaan Åbo Akademin säätiö oli saanut testamentin kautta lahjaksi Nicholas Sinebryhoffilta.

Johannes Virolainen, född 31 januari 1914 i Viborgs landskommun, död 11 december 2000 i Lojo var en finländsk centerpolitiker, riksdagsledamot 1945-81 och 1987-91, statsminister 1964-66, minister i flera omgångar bl.a. utrikesminister och finansminister. Vid sidan av Urho Kekkonen av de mest färgstarka och dominerande centerpartisterna i finländsk efterkrigspolitik.

Som undervisningsminister arbetade Johannes Virolainen för att förverkliga det svensk-finska kulturcentret och för att förlägga det på **Hanaholmen**. Virolainen fick staten att köpa Hanaholmen av Stiftelsen för Åbo Akademi, som i sin tur hade fått tomten i gåva genom Nicholas Sinebryhoff's testamente. Detta avgjorde den långa diskussionen om centrets placering.

Johannes Virolainen, Finnish politician during the post-war decades. Prime Minister 1964-1966 and member of the Parliament 1945-1981 and 1987-1991 he was in addition to Urho Kekkonen probably one of the most important individuals in rebuilding the Finnish society. Virolainen was one of the leaders of the evacuated Karelians, and never gave up the hope that Soviet Union and later Russia would return Finnish Karelia to Finland. He was also famous being a teetotaler, and saying that the only circumstance where he would countenance downing a toast was when Karelia was ceded back to Finland.

As Minister of Education Mr. Virolainen worked hard to get the Swedish-Finnish Cultural Centre built. He managed to see to it that the government bought the island of Hanasaari for this purpose, which concluded the long discussions about the location of the centre.

Astrid Lindgren

1907–2002

Pippi Långstrump börjar så här

I utkanten av den lilla, lilla staden låg en gammal förfallen trädgård. I trädgården låg ett gammalt hus, och i huset bodde Pippi Långstrump. Hon var nio år, och hon bodde där alldeles ensam. Ingen mamma eller pappa hade hon, och det var egentligen rätt skönt, för på det viset fanns det ingen, som kunde säga till henne, att hon skulle gå och lägga sig, just när det var som roligast, och ingen som kunde tvinga henne att äta fiskleverolja, när hon hellre ville ha karameller. En gång i tiden hade Pippi haft en pappa, som hon tyckte förfärligt mycket om, ja, hon hade förstås haft en mamma också, men det var länge sedan, så det kom hon inte ihåg alls. Mamman hade dött, när Pippi bara var en liten, liten unge, som låg i vaggan och skrek så förskräckligt, att ingen kunde vara i närheten. Pippi trodde, att hennes mamma nu satt uppe i himlen och kikade ner på sin flicka genom ett litet hål, och Pippi brukade ofta vinka upp till henne och säga:

– Var inte ängslig! Jag klarar mig alltid! Sin pappa hade Pippi inte glömt. Han var sjökapten och seglade på de stora haven, och Pippi hade seglat med honom på hans båt, ända tills pappa en gång under en storm blåste i sjön och försvann. Men Pippi var alldeles säker på att han en dag skulle komma tillbaka. Hon trodde inte alls, att han hade drunknat. Hon trodde, att han hade flutit i land på en ö, där det fanns fullt med negrer, och att hennes pappa hade blivit kung över alla negerna och gick omkring med en gullkrona på huvudet hela dagarna.

Ur Astrid Lindgrens produktion / Astrid Lindgrenin tuotantoa

Barn- och ungdomsböcker / Lasten ja nuorten kirjoja

- Pippi Långstrump (1944) Peppi Pitkätossu
- Mästerdetektiven Blomkvist (1946) Mestarietsivä Kalle Blomkvist
- Alla vi barn i Bullerbyn (1947) Melukylän lapset
- Mio, min Mio (1954) Mio, poikani Mio
- Karlsson på taket (1955) Katto-Kassinen
- Madicken (1960) Marikki
- Lotta på Bråkmakargatan (1961) Se pikkuinen Lotta
- Emil i Lönneberga (1963) Vaahteramäen Eemeli
- Bröderna Lejonhjärta (1973) Veljeni Leijonamieli
- Ronja Rövardotter (1981) Ronja Ryövärintytär

Ruotsalainen, Smoolannissa syntynyt kirjailija, jonka rakastetut kirjat vilisevät maailmankuuluja lapsihahmoja kuten Peppi Pitkätossu, Vaahteramäen Eemeli ja Ronja Ryövärintytär. Aktiivinen yhteiskunnan heikompien esitaistelija.

Sveriges idag mest lästa och översatta författare född i Vimmerby, Småland. Skrev barnböcker om idag världsberömda personer som Pippi Långstrump, Emil i Lönneberga och Ronja Rövardotter. Aktiv förkämpe för barn, djur och andra svagare grupper i samhället.

Swedish author, enormously popular worldwide, primarily among children. The beloved creator of Pippi Longstocking and many other strong child characters. Also an active defender of the weaker groups of society.

Aleksis Kivi

1834–1872

Sydämeni laulu

Tuonenlehto, öinen lehto!
Siell' on hieno hietakehto,
sinnepä lapseni saatan.

Siell' on lapsen lysti olla,
Tuonen herran vainiolla
kaitsea Tuonelan karjaa.

Siell' on lapsen lysti olla,
illan tullen tuuditella
helmassa Tuonelan immen.

Onpa kullan lysti olla,
kultakehdoss' kellahdella,
kuullella kehräjälintuu.

Tuonen viita, rauhan viita!
kaukana on vaino, riita,
kaukana kavala maailma.

(Romaanista Seitsemän veljestä, 1870)

Aleksis Kiven tuotantoa / Ur Aleksis Kivis produktion

- Kullervo (1860)
- Nummisuutarit (1864) Sockenskomakarna
- Kanervalan (1866)
- Kihlaus (1866) Förlovningen
- Lea (1869)
- Margareta (1871)
- Seitsemän veljestä (1870) Sju bröder

Suomen kansalliskirjailija, joka vakiinnutti suomenkieliseen kirjallisuuteen kolme kirjallisuuden lajia: draaman, romaanin ja lyriikan. Alexis Stenvall syntyi Nurmijärven pitäjän Palojoen kylässä ja hän käytti kirjailijanimeä Aleksis Kivi ensi kerran vuonna 1860 Kullervon käsikirjoituksessa.

Aleksis Kivi (Alexis Stenvall), Finlands första betydande författare på det finska språket, var född i Palojoen by i Nurmijärvi socken. Han använde namnet Aleksis Kivi för första gången år 1860. Han skrev in sig i alla genrer – dikt, drama, roman – och har idag ställningen av den finska litteraturens stora klassiker.

The Finnish national author playwright, poet, novelist, the creator of Finland's modern literary language. Kivi was the first professional writer publishing his works in Finnish. He established three types of literature into the Finnish language: drama, novels and poetry.

Cornelis Vreeswijk

1937–1987

Veronica

Veronica, Veronica
Var är din blåa hatt?
Din älskling letar efter den,
allt i den mörka natt.
Din älskling är försvunnen,
han kommer ej igen,
när det dagas.

Veronica, Veronica
Slå upp din parasoll
Din vän har gått ifrån dig,
men spelar det nå'n roll?
när det dagas.

Veronica, Veronica
Ditt ena strumpeband
har stulits av någon
som saknar dig ibland
på natten är han borta
men minns du honom än?
när det dagas.

Men tycker du Veronica
att morgonen är grå
och ångrar du att
du någonsin lät honom gå
spring bort till telefonen
och ring till din vän
när det dagas.

Veronica, Veronica
släpp ner ditt långa hår
och se din vän i ögonen
och säg att han får
och somna i hans armar
och vakna lycklig sen
när det dagas.

Ur Cornelis produktion/ Corneliksens tuotantoa Skivor / Levyjä

Ballader och oförskämdheter (1964)
Visor och oförskämdheter (1965)
Ballader och Grimascher (1965)
Cornelis sjunger Taube (1969)
Spring mot Ulla, spring! (1971)
Visor svarta och röda (1972)
Movitz! Movitz! (1977)
Vildhallon (1979)
En spjutkastares visor (1980)
Hommager och Pamfletter (1981)
Mannen som älskade träd (1985)
Till Fatumeh (1987)

Diktsamlingar / Runokokoelmia

En handfull gräs (1960)
Till Fatumeh (1987)

Syntyi Hollannissa, muutti Ruotsiin 1949. Laulunsanoittaja ja laulaja, joka kirjoitti myös runoja sekä näytteli. Teki Tapio Rautavaaran ohjelmiston tunnetuksi Ruotsissa. Hän otti kantaa yhteiskunnallisiin asioihin, kuten työllisyyteen ja syrjäytyneisiin.

Flyttade till Sverige 1949 från Nederländerna. Visdiktare och sångare, som också skrev prosa och lyrik, ofta med samhällskritiskt budskap. Förutom egna sånger framträdde han med tolkningar av bl.a. Bellman. I alla sammanhang var han djupt personlig i växlingen mellan det lyriska och burleska.

A songwriter and singer who also wrote poems and worked as an actor. He was born in the Netherlands, but moved to Sweden in 1949. He broke the Swedish song tradition and created something new: he talked at the same time as he sang and his songs had a social message.

Elias Lönnrot

1802–1884

Kalevala on suomalaisten kansalliseepos

Kalevalan esipuhe on päivätty 28. helmikuuta 1835, ja kyseistä päivää vietetään nykyisin Kalevalan ja suomalaisen kulttuurin päivänä. Suomalaiset ovat tottuneet lukemaan kansalliseepoksenaan uudempaa ja laajempaa versiota, joka ilmestyi vuonna 1849.

Kalevala är Finlands Nationalepos

Elias Lönnrot fullbordade arbetet på Kalevala i början av 1835. Företalet till eposet är daterat den 28 februari 1835. Den dagen firas i dag som Kalevaladagen – den finska kulturens dag. När antalet samlade dikter fortsatte att öka, började Lönnrot bearbeta en ny och mer omfattande utgåva. Den version av Kalevala som utkom 1849 är den som finländare är vana vid att betrakta som landets nationalepos.

- Tutkimusmatkailija / Forskningsresande
- Kielitieteilijä / Språkvetare
- Suomen kielen professori / Professor i finska språket
- Lääkäri / Läkare
- Lehtimies / Journalist
- Runoilija / Poet

Keskeisiä teoksia / Centrala verk

Kantele (1829)
Kalevala (1835; 1849)
Kanteletar (1840)
Suomen Kansan Sananlaskuja (1842)
Suomen Kansan Arwoituksia (1844)
Suomalais-Ruotsalainen Sanakirja (1866-80)
Wäliaikainen Suomalainen Wirsikirja (1883)

Ensimmäinen runo

Mieleni minun tekevi,
aivoni ajattelevi
lähteäni laulamahan,
saa'ani sanelemahan,
sukuvirttä suoltamahan,
lajivirttä laulamahan.
Sanat suussani sulavat,
puhe'et putoelevat,
kielelleni kerkiävät,
hampahilleni hajoovat.

Första sången

Vet du vad vi borde göra,
vad som leker mig i hågen?
Börja sjunga gamla sånger!
Låna röst åt våra runor!
Visa våra släktenoder,
sjunga dem som de har sjungits.
Orden saftar sig i munnen,
sågner samlar sig och faller,
far som forsar över tungan,
tillrar mellan mina tänder.

Suurmies, kansallisen itsetunnon lujittaja ja monitietäjä, joka arvovallallaan eheytti kansallista kulttuuria yli kieli- ja puoluerajojen. Lönnrot oli suomen kirjakielen toinen isä Mikael Agricolan jälkeen, kansalliseepoksen Kalevalan luoja, kielen uudistaja ja sanakirjojen toimittaja.

Finsk folkdikts- och språkforskare. Hans mest uppmärksammade verk är sammanställningen av det finska nationaleposet Kalevala. Han var vid sidan av Mikael Agricola den andra fadern till finska skriftspråket: under hans ledning omformades finskan till ett modernt kulturspråk.

Elias Lönnrot, the creator of the Kalevala epic, was an honourable man in many ways. He was a doctor, philologist, poet and an explorer. He was also one of the foremost journalists of his time, and he developed the Finnish language.

Ellen Key

1849–1926

VAD TIDEN GER UNGDOMEN OCH KRÄVER AV DEN

De äldre taga sällan ungdomens lidanden på allvar; de se i dem de oundvikliga vårdagsjämningsstormarna och betona med rätt ungdomens stora, omätliga lycka: den att ha livet framför sig. Visserligen klagar den unga människan över »att ha hela det långa livet framför sig att lida sin sorg». Men ur hennes undermedvetna jag kväller snart fram den segerglada lyckobetonade vissheten att befinna sig i livets morgontimmar, att just ha en hel lång dag framför sig. I denna glada visshet bor kraften till läkedom även av de svåraste lidanden. Det är kanske emedan de gamla veta att livet står leende med famnen full framför den unge – som själv intet ser, emedan han gråter med huvudet i sina händer – som dessa gamla taga de ungas sorger lättare än de borde. De gamla glömma nämligen ofta de ungas *lidandesförmåga*, som är så stor, att den kan släcka livsviljan och att vad andra *kalla* »en småsak» driver en ungdom i döden.

Ur *Tal till Sverges ungdom* (1910)

Böcker / Kirjoja

Missbrukad kvinnokraft (1896)
Ankebilder I-II (1898)
Skönhet för alla (1899)
Männens århundrade (1900)
Livslinjer I. Kärleken och äktenskapet (1903)
Livslinjer II. Människan och Gud (1905)
Livslinjer III. Lyckan och skönheten (1906)
Livet innan av och om Emil Key I-III (1915-17)
Livsegrenen I. Kvinnorna under världskriget (1918)
Livsegrenen II. Framtidens ungdom (1924)

Kirjailija, pedagogi, oman aikansa feministi, ja eurooppalainen kulttuurivaikuttaja, joka oli kotoisin Smålandista, mutta toimi opettajana Tukholmassa. Hän oli rohkea uusien ajatusten esitaistelija, joka 1880-luvun loppupuolella toimi yhteiskunnallisena keskustelijana, ja 1900-luvun alussa kiersi luentoissa ympäri Eurooppaa.

Författare, pedagogisk föregångare, och kvinnosaksföreläsare. Hon skrev en mängd feministiska artiklar, böcker om folkbildning och konsten att leva samt samtidspolitiska pamfletter, i en märklig blandning av konservatism och radikalism. I början av 1900-talet ägnade hon sig helt åt sitt författarskap och att föreläsa runtom i Europa.

Swedish writer, who acquired deep and extensive knowledge of philosophy, history, literature and art, but her main interest was *The Art of Living*. Besides her activities as a teacher and lecturer, Ellen Key wrote a number of newspaper articles and books. She was read and discussed all around Europe.

Edith Södergran

1892–1923

Landet som icke är

Jag längtar till landet som icke är,
ty allting som är, är jag trött att begära.
Månen berättar mig i silverne runor
om landet som icke är.
Landet, där all vår önskan blir underbart uppfyllt,
landet, där alla våra kedjor falla,
landet, där vi svalka vår sargade panna
i månens dagg.
Mitt liv var en het villa.
Men ett har jag funnit och ett har jag verkligen vunnit -
vägen till landet som icke är.

I landet som icke är
där går min älskade med gnistrande krona.
Vem är min älskade? Natten är mörk
och stjärnorna dallra till svar.
Vem är min älskade? Vad är hans namn?
Himlarna välva sig högre och högre,
och ett människobarn drunknar i ändlösa dimmor
och vet intet svar.
Men ett människobarn är ingenting annat än visshet.
Och det sträcker ut sina armar högre än alla himlar.
Och det kommer ett svar:
Jag är den du älskar och alltid skall älska.

Ur Edith Södergrans produktion/ Edith Södergranin tuotantoa: Diktsamlingar / Runokokoelmia

- Dikter (1916)
- Septemberlyran (1918)
- Rosenaltaret (1919)
- Brokiga iakttagelser (1919)
- Framtidens skugga (1920)
- Tankar om naturen (1922)
- Landet som icke är (1925, postumt utgiven)

Dikter i urval / Runovalikoima

- Min lyra (1929)
- Triumf att finnas till (1948)
- Samlade dikter (1949)

Suomenruotsalainen runoilija, joka sai ansaitsemansa kunnioituksen vasta kuolemansa jälkeen, ja jonka vaikutus pohjoismaiseen lyriikkaan ja ennen kaikkea 1920-luvun uuteen runouteen on ollut huomattava. Hänen runoissaan heijastuu pyrkimys maailman muuttamiseen ja siihen vaikuttamiseen.

Lyriker och expressionist, blev en av banbrytarna för den lyriska modernismen i Norden. Född i S:t. Petersburg, men bodde efter revolutionen isolerad och svårt lungsjuk i familjens sommarvilla i Raivola på Karelska näset, där hennes författarskap på svenska blommade upp.

Edith Södergran did not receive much recognition in her lifetime, but is now regarded one of Finland's foremost modern poets. Södergran's impact on the Finnish modernism in the 1920's was significant in liberating verse from the confines of rhyme, regular rhythm, and traditional imagery.

Reino Helismaa

1913–1965

Päivänsäde ja menninkäinen

Aurinko kun päätti retken
siskoistaan jäi jälkeen hetken
päivänsäde viimeinen.
Hämärä jo metsään hiipi,
päivänsäde kultasiipi
juuri aikoi lentää eestä sen,
kun menninkäisen pienen näki vastaan tulevan,
se juuri oli noussut luolastaan.
Kas menninkäinen ennen päivänlaskua ei voi
milloinkaan elää päällä maan.

Katselivat toisiansa,
menninkäinen rinnassansa
tunsi kummaa leiskuntaa.
Sanoi: "Poltat silmiäni,
mutt' en ole eläissäni
nähty mitään yhtä ihanaa!
Ei haittaa vaikka loisteesi mun sokeaksi saa
- on pimeässä hyvä asustaa.
Käy kanssani niin kotiluolaan näytän sulle tien
- ja sinut armaakseni vien!"

Säde vastas: "Peikkokulta,
pimeys vie hengen multa
enkä toivo kuolemaa.
Pois mun täytyy heti mennä,
ellen kohta valoon lennä
niin en hetkeäkään elää saa!"
Niin lähti kaunis päivänsäde, mutta vieläkin,
kun menninkäinen yössä tallustaa,
hän miettii miksi toinen täällä valon lapsi on
ja toinen yötä rakastaa.

Sanoituksia / Sångtexter i urval

- Suutarin tyttären pihalla (1948)
 - Daiga-daiga-duu (1949)
 - Rovaniemen markkinoilla (1951)
 - Sinun silmiesi tähden (1953)
 - Täysikuu (1953)
 - Pojanpojan lättähattu (1955)
 - Meksikon pikajuna (1963)
 - Aurinko laskee länteen (1965)
- R o m a a n i /
R o m a n
- Tyttö kuin atomipommi (1950)

Omia sävellyksiä ja sanoituksia / Egna kompositioner och texter

- Päivänsäde ja menninkäinen (1949)

Koko tuotanto / Hela produktionen

- 8 näytelmää, 10 revyytä, 104 radiohupailua/
8 skådespel, 10 revyer, 104 radioshower
- 32 elokuvakäsikirjoitusta / 32 filmanuskript
- noin 5000 laulunsanoitusta / cirka 5000 sångtexter

Reino Helismaa (vuoteen 1934 asti Helenius) laulaja, sanoittaja ja lauluntekijä, joka myös työskenteli elokuvakäsikirjoitusten ja radioviihteen parissa. Hän toimi läheisessä yhteistyössä Toivo Kärjen kanssa ja omien laulujensa lisäksi käänsi ulkomaisia lauluja suomeksi.

Sångaren, diktaren och låtskrivaren Reino Helismaa är Finlands mest produktiva schlagerproducent. Utöver sina egna texter översatte han utländska sånger till finska. Han samarbetade gärna med den lika produktiva kompositören Toivo Kärki och inspelade låter med Tapio Rautavaara.

Reino Helismaa is one of Finland's most productive writers of song lyrics, but he also composed songs. During his career he wrote thousands of song lyrics, over 30 radio plays, a dozen stage plays and revues, and some novels as well as scripts for comic books.

Reino Helismaan aineistoa on Hanasaarelle luovuttanut kirjailijan poika Markku Helismaa.
Reino Helismaas son Markku Helismaa har överlätit en del minnesföremål till Hanaholmen

Selma Lagerlöf

1858–1940

PRÄSTEN

Äntligen stod prästen i predikstolen. Församlingens huvuden lyftes. Så, där var han ändå! Det skulle inte bli mässfall denna söndagen såsom den förra och många söndagar förut.

Prästen var ung, hög, smärt och strålande vacker. Om man hade välvit en hjälm över hans huvud och hängt svärd och brynja på honom, skulle man ha kunnat hugga honom i marmor och uppkalla bilden efter den skönaste av atenare. Prästen hade en skalds djupa ögon och en fältherres fasta, runda haka, allt hos honom var skönt, fint, uttrycksfullt, genomglödgat av snille och andligt liv. Folket i kyrkan kände sig underligt kuvat vid att se honom sådan.

Det var mera vant vid att han kom raglande ut från krogen i sällskap med glada kamrater, sådana som Beerencrutz, översten med de tjocka, vita mustascherna, och den starke kapten Kristian Bergh.

Ur Inledningen till
Gösta Berlings saga (1891)

Kända verk / Tunnettuja teoksia

- Gösta Berlings saga (1891)
- Osynliga länkar (1894)
- Antikrists mirakler (1897)
- Drottningar i Kungahälla (1899)
- Jerusalem 1-2 (1901-02)
- Herr Arnes penningar (1904)
- Nils Holgerssons underbara resa genom Sverige (1906-07) *Peukaloisen retket*
- Körkarlen (1912)
- Kejsarn av Portugallien (1914)
- Löwensköldska ringen (1925)
- Charlotte Löwensköld (1925)
- Anna Svärd (1928)

Ruotsalainen rakastettu ja hyvin suosittu kirjailija, jonka teoksista *Peukaloisen retket* on käännetty yli 30:lle eri kielelle. Hän sai elämänsä aikana vastaanottaa useita kunnianosoituksia, kuten Nobelin kirjallisuuspalkinnon vuonna 1909.

En av Sveriges mest lästa och älskade författare, samtidigt en av världslitteraturens stora berättare. Budskapet i hennes böcker är medmänsklighet, fred och rättsinlighet. 1909 blev hon nobelpristagare i litteratur och 1914 ledamot av Svenska Akademien

One of Sweden's most popular authors, whose works have been translated to several other languages. Known internationally for especially *The wonderful adventure of Nils*, and she was the first woman ever to be awarded the Nobel Prize in Literature in 1909.

Solveig von Schoultz

1907–1996

Fjäriln

Varje dag besöker en fjäril berget,
Klipper med klara vingar håll i dunklet under tallen,
glider nyckfullt över sedumtuvorna,
klamrar sig darrande
vid en gräslöks violetta ros.
Sidlänges seglar han ner
Bland en flock skrattande bruna gräs.
De många kyssarna gör honom förvirrad,
Med slutna ögon hänger han i dallret,
Bergets klara vågor slår över honom.
Plötsligt stiger han, förnyad,
Och virvlar övermodig, blank, ett silverlov
Och stiger, stiger,
Mons och vindars älskling,
Stiger till rönklasarna
Som gungar nära himlen
Yr blom.

Ur *Den bortvända glädjen* (1943)

Diktsamlingar / Runokokoelmia

- Min timme (1940)
- Nattlig äng (1949)
- Nätet (1956)
- Terrassen (1960)
- Bortom träden hörs havet (1980)
- Ett sätt att räkna tiden (1989)
- Samtal med en fjäril (1994)

Noveller / Novelleja

- Ingenting ovanligt (1947)
- Även dina kameler (1965)
- Rymdbruden (1970)

Självbiografiska verk /

Omaelämäkerrallisia teoksia

- De sju dagarna (1942)
- Ansa och samvetet (1954)
- Där står du (1973)
- Porträtt av Hanna (1978)

Suomenruotsalainen kirjailija, toisen aallon modernisti ja etevä lyriikko, joka myös kirjoitti näytelmiä teattereille ja televisioon, sekä toimi opettajana. Schoultzin runoissa ja novelleissa yhdistyvät voimakas naisen elämäntunto ja draamallisen jännitteinen tematiikka.

Finlandssvensk modernist, lyriker och en modern socialreporter, även om de flesta idag minns henne som en av de mest förfinade författarna inom 1900-talslitteraturen. Som novellist är hon en fin och djup barn- och kvinnoskildrare. Hon verkade som lärare vid Privata svenska flickskolan 1937-73.

A Finnish author and poet, who published fifteen selections of poems, and many selections of short stories and novels in Swedish. She also wrote school-books for children and a number of radio plays and TV dramas. Von Schoultz received several art prizes.

Dagsedlar, publicerade i tidningen Arbetaren

Stig Dagerman

1923–1954

NATTLIGT BESÖK

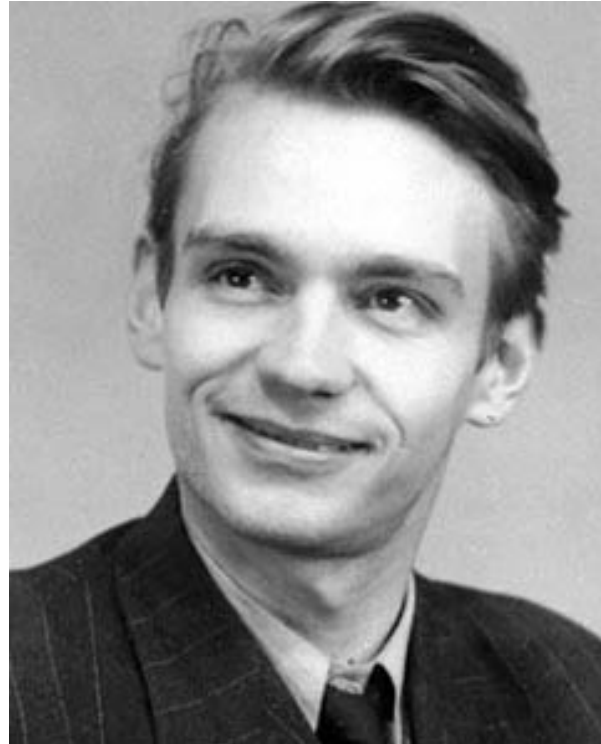
Under inspelning av en undervisningsfilm om björmars liv väckte ett fångäng en björn ur hans vintersömn. Björnen anföll och sköts i "självförsvar".

Mitt i natten vaknar direktören.
Någon ryter ute i hans hall.
Vad är det för en bandit som stör en
ansvarstänkt person i detta fall?

Hembiträdet smyger in med brickan.
Direktören gormar i sitt dun.
Det är en björn som, säger flickan,
vill ta en bild av direktörn och frun.

Det blixtrar till i direktörens hjärna.
Vad ska den brukas till, han brister ut.
Den ska säljas till en björn i Särna,
som aldrig sett en direktör förut.

Ut härifrån förbannande gorilla!
Jag kallar på polisen, satans björn!
Omöjligt, svarar björnen stilla
och sätter sig på direktörn.

Ur Stig Dagermans produktion Stig Dagermanin tuotantoa

- Ormen (roman, 1945)
- De dömdas ö (roman, 1946)
- Tysk höst (resereportage ur Expressen, 1947)
- Nattens lekar (noveller, 1947)
- Bränt barn, (roman 1948)
- Bröllopsbesvär, (roman 1948)
- Dramer om de dömda (pjäser 1949)

- Dagsedlar, dagsverser i tidningen Arbetaren, (samlingsvolym 1954)

JAKTRÄTTEN

Sin broder må man skjuta
vid varje tid på dagen
men älgens liv må sluta
när så bestämmer lagen.

Ruotsalainen kirjailija, näytelmäkirjailija, runoilija ja lehtimies, jonka tuotanto heijastaa monia sodanjälkeisen Ruotsin ristiriitoja ja tunteita. Kirjailijan lyhyt elämä päättyi itsemurhaan, joka uutisoitiin Arbetaren-lehdessä samana päivänä jolloin hänen viimeiseksi jäänyt runonsa julkaistiin samassa lehdessä.

Svensk författare som skrev skönlitteratur, dramatik, dikter, dagsverser, reportage och artiklar. Olof Lagercrantz skriver i sin bok "Stig Dagerman": "När jag sysslat med Stig Dagermans öde har jag växlat mellan att se honom som en representativ gestalt för den tid han verkade i, som mönsterelev i den europeiska fyrtiotalismens hårda diktarskola och som tidlös psykologisk gåta."

Swedish author, playwright, journalist and poet, who came to express many of the complex emotions of the post-war Swedish society. Stig Dagerman's life ended tragically in suicide, and his last poem was published in the newspaper Arbetaren the same day as the news of his death.

Tage Danielsson

1928–1985

Tage Danielssons ordspråk

A och O för poesin, är en felfri skrivmaskin.
Livet verkar mindre trasigt när man rimmar på
en Facit.

De säger att Sverige är vackert på vintern. Hur
vet dom det? Då är ju Sverige täckt av snö!

Det är proffsen som gör, så att rosorna dör, ge mig
hellre en glad amatör!

Det talas inte så mycket om själavandring nu när
varenda själ har bil.

Säll är den som har till rättesnöre att man bör nog tänka
efter före.

Folk talar om att landet flödar av mjölk och honung,
men vem skulle vilja klafsa omkring i en sån smörja!

Försumbar: den finns inte, fast bara lite.

Hur många gånger ska jag behöva säga till dej att du
inte får leka med Fredrik förrän hans pappa har betalat
tillbaks hundralappen som han lånade i julas?!

Något som man måste uppskatta hos småbarn är att de
inte går omkring och visar upp fotografier av sina
föräldrar.

Ur författaren Tage Danielssons produktion:

Tage Danielssonin tuotantoa:

- Sagor för barn över 18 år (och däri ingående Karl-Bertil Jonssons julafton) (1964)
- Tage Danielssons Bok (1965)
- Tage Danielssons Postilla (1965)
- Samlade dikter 1967–1967 (1967)
- Tage Danielssons mytologi: ny svensk gudalära (1978)

Ur regissören Tage Danielssons produktion:

Ohjaaaja Tage Danielssonin tuotantoa:

- Svenska bilder (1964)
- Att angöra en brygga (1965)
- Äppelkriget (1971)
- Mannen som slutade röka (1972)
- Släpp fångarne loss, det är vår (1975)
- Picassos äventyr (1978)
- Sopor (1981)
- Ronja Rövardotter (1984)

Ruotsalainen kirjailija, viihteentekijä, elokuvaohjaaja, sekä yhteiskunnallinen vaikuttaja. AB Svenska Ord -yrityksen perustaja Hasse Alfredsonin kanssa. He tuottivat yhdessä elokuvia ja näytelmiä, sekä käyttivät salanimeä ”HasseåTage”, josta tuli Ruotsin viihde- ja elokuva-alalla tunnettu laatu-merkki.

Svensk författare, underhållare och filmregissör samt samhällsdebattör. Skapade tillsammans med Hans Alfredson 1962 AB Svenska Ord, där kvalitetsbegreppet ”HasseåTage” under nästan ett kvartsekel stod i centrum av svensk revy och underhållning samt film. Som författare stod Tage Danielsson för en kulturkritisk samhällssatir, med mästertlig känsla för parodier

Swedish author, entertainer and director. He was the other founder of Svenska Ord AB together with Hasse Alfredson in 1962. They produced films and plays together, which put them in the middle of the Swedish film and entertainment business for almost a quarter of a century. Tage Danielsson criticized the society in his writing with a humorous touch.

Katri Vala

1901–1944

R a t s a s t a j a

Tänään kulki ratsastaja majani ohi,
kuin valkoinen liekki oli hänen hevosensa.
Hän katsoi minua mustin silmin,
ne olivat kuin yöllinen metsä,
joka palaa.

Särjin tänään kauneimman saviruukkuni,
itkin sitä katkerasti.

T a j M a h a l

Surullisina iltoina,
kun ympärilläni on autiota ja yksinäistä
ja olen väsynyt pieneen, köyhään elämääni,
huvittelen lapsellisella unelmalla:
olen pieni tyttö kuumilla itämailla.

K u k k i v a m a a

Maa kuohuu syreenien sinipunaisia terttuja,
pihlajain valkeata kukkahärmää,
tervakkojen punaisia tähtisikermiä.
Sinisiä, keltaisia, valkeita kukkia
lainehtivat niityt mielettöminä merinä.
Ja tuoksua!
Ihanampaa kuin pyhä suitsutus!
Kuumaa ja värisevää ja hulluksijuovuttavaa,
pakanallista maan ihon tuoksua!

Elää, elää, elää!

Elää raivokkaasti elämän korkea hetki,
terälehdet äärimmilleen auenneina,
elää ihanasti kukkien,
tuoksustansa, auringosta hourien –
huumaavasti, täyteläästi elää!

Kokoelmasta *Kaukainen puutarha* (1924)

Katri Valan tuotantoa / Ur Katri Valas produktion
Kaukainen puutarha (1924)

Sininen ovi (1926)

Maan laiturilla (1930)

Paluu (1934)

Pesäpuu palaa (1942)

Kootut runot (postuumi, 1945)

Henki ja aine eli yksinäisen naisen pölynimuri
(pakinoita, 1945)

mukana antologioissa / medverkan i antologier

Nuoret runoilijat (1924)

Hurmioituneet kasvat (1925)

Kolme (1930)

Katri Vala (o.s. Wadenström) toimi kansakoulunopettajana, pakinoitsijana, ja yhteiskunnan kriitikkona. Hän oli elämän ylistäjä, maan rakastaja, vapaarytmisen runouden puolestapuhuja, lasten puolustaja, sekä yhteiskunnan kapinallinen. Hän oli myös mukana Tulenkantajatliikkeessä.

Katri Vala var en av Finlands mest framstående modernistiska lyriker på 1920- och 1930-talet. Vala var med i författargruppen Tulenkantajat (Eldbärarna), och verkade som ledande litteraturkritiker vid tidskriften med samma namn. Hon gjorde därmed den samtida utländska litteraturen känd i Finland.

A Finnish poet and teacher, who was a member of the Tulenkantajat society and also worked in the magazine, which carries the same name, as a literature critic. She renewed the Finnish poetry and she was the only representative of free Finnish poetry between 1920's and 1930's.

Lina Sandell

1832–1903

Tryggare kan ingen vara

Tryggare kan ingen vara
än Guds lilla barnskara,
stjärnan ej på himlafästet,
fågeln ej i kända nästet.

Herren sina trogna vårdar
uti Sions helga gårdar;
över dem han sig förbarmar,
bär dem uppå fadersarmar.

Ingen nöd och ingen lycka
skall utur hans hand dem rycka.
Han, vår vän för andra vänner,
sina barns bekymmer känner.

Gläd dig då, du lilla skara:
Jakobs Gud skall dig bevara.
För hans vilja måste alla
fiender till jorden falla.

Vad han tar och vad han giver,
samme Fader han dock bliver,
och hans mål är blott det ena:
vainoojamme,
barnens sanna väl allena.

Kun on turva jumalassa

Kun on turva jumalassa,
turvassa on paremmassa
kuin on tähti taivahalla,
Lintu emon siiven alla.

Herra seurakunnassansa
aina hoitaa lapsiansa.
Armonsä hän heille antaa,
Käsillänsä heitä kantaa.

Käsistä ei väkevistä
Mikään heitä irti riistä.
Omaksean hän heidät osti,
Kuolemasta eloon nosti.

Milloin murheet heitä kohtaa,
Niiden alla Herra johtaa,
ilon, lohdun antaa heille,
Uuden voiman uupuneille.

Iloitse siis auttajasta,
Herran kansa, Jumalasta!
Maahan lyö hän

Sanansa on voimanamme.

Ur Lina Sandells produktion / Lina Sandellin tuotantoa:

Kända dikter och psalmer / Tunnettuja runoja ja virsiä

Tryggare kan ingen vara (Kun on turva jumalassa)
Jesus för världen
Jesus kär, var mig när
Bred dina vida vingar
Jag kan icke räkna dem alla
Blott en dag (Päivä vain ja hetki kerrallansa)
Herrens nåd är var morgon ny (Joka aamu on armo uus)

Diktsamling / Runokokoelma

Andliga vårblommor (1853)
Samlade sånger (1882-92)

Runoilija, teologi, kirjailija ja virsiensanoittaja. Lina Sandell (-Berg) kirjoitti elämänsä aikana 2000 runoa ja 14 virttä, jotka edelleen löytyvät nykyisestä virsikirjasta. Hän oli koko ikänsä sairas ja joutui usein pysymään sängyssä, jolloin hänellä oli tapana kirjoittaa pieniä kirjoitelmia.

Lina Sandell(-Berg) var en av den svenska folkväckelsens främsta sångdiktare. Hon anställdes av Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen som redaktör och skrev över 2000 sånger av dikter. I den Svenska psalmboken finns Lina Sandell representerad med 14 psalmer, i den finlandssvenska med 10 och i den finskspråkiga med 6 psalmer.

Swedish poet, theologian, author and writer of hymns. In the Swedish hymnbook there are still today 14 hymns written by Lina Sandell. During her lifetime she suffered from illness and stayed mostly in bed. During that time she used to write little texts.